

Kulmakiivi

6/2017

Suomen teologisen instituutin tiedotuslehti

Pääkirjoitus: Suuri ilo

Jari Rankinen

24.11.2017

Minkä joulun sinä varsinkin muistat? Jos minun pitäisi valita yksi, varmaan valitsisin joulun Afganistanissa.

Meitä oli siellä joukko miehiä ja kaksi naista. Olimme pieni osa suurta operaatiota, jolla yritettiin saada rauhaa tuohon maahan. Siellä oli hyvin toisenlaista kuin jouluna yleensä. He, joiden kanssa olen saanut viettää joulun aina tai melkein aina, olivat 5.000 kilometrin päässä. Joulua ei näkynyt leiriemme ulkopuolella, koska siinä maassa ei vietetä joulua. Lunta ei ollut paitsi vuorten huipuilla. Emme tienneet, saammeko viettää rauhassa jouluaaton ja -päivän. Oli siellä tuttuakin. Kokkimme tekivät tuttuja ruokia ja Suomesta meille oli lähetetty joulukinkku, tai kokonainen kypsennetty sika. Sitä lämmitettiin päivä kuumaan saunan ylälauteella ja toisessa saunassa kylvimme itse. Lauoimme joululauluja, luimme jouluevankeliumin ja pidimme joulukirkon.

Joulua tuli tuonnekin. Tuli tietysti, koska joulua on siinä, mitä Raamattu kertoo: ”Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra.” ”Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme.”

Voi olla, että sinulla on nyt toisenlainen joulua tai sinusta ei tunnu joululta. Ehkä mietit, tavoitatko sen, mitä jouluna mielestäsi pitäisi tavoittaa. Ja jos et tavoita tarpeeksi, kysyt, tuleeko joulua minulle ja koskeeko minua se, mistä joulua muistuttaa? Kyllä tulee ja koskee – koska se ei ratkaise, onko niin kuin yleensä tai ennen tai miltä tuntuu. Joulua on näissä Raamatun sanoissa:

On syntynyt Vapahtaja. Jumala tuli ihmiseksi. Ja nämä sanat tulevat luoksesi ja koskevat sinua.

Tapasin Afganistanissa monia islamin oppineita. Useimmat heistä olivat hyviä keskustelukumppaneita. Juotiin teetä, joskus syötiin yhdessä ja puhuttiin pienemmistä ja suuremmista asioista, joskus hyvin suurista.

Islam on ratkaisevasti toisenlaista kuin kristinusko. Sen mukaan Jumala on kaukana ja ihmisen pitäisi yltää sinne kauaksi. Tarvitaan suorituksia ja onnistumisia. Raamattu opettaa niin toisin. Minä olen alhaalla – olen syntinen ihminen, en ole tullut tämän paremmaksi, en ehkä edes pääse tunnelmaan, johon toiset näyttävän pääsevän – enkä kykene kohoamaan ylös. Mutta Jumala tuli ihmiseksi, hän tuli alas, ja tulee nytkin, minunkin luokseni, tuo lahjansa ja antaa ne – synnit anteeksi ja elämän yhteydessä häneen, eikä tämä elämä pääty koskaan. Hän on Pelastaja ja tekee sen, mihin minä en pysty.

Enkeli kertoi paimenille ilmoittavansa ilosanoman, suuren ilon. Herra, siis Jumala itse, on Vapahtajamme. Tämän suurempaa iloa ei ole. Kenelle me voimme kertoa tästä?

Suuri kiitos, että autoit

Edellisessä Kulmakivessä kerroimme STI:n hankalasta taloudellisesta tilanteesta. Pyysimme Kulmakiven lukijoita lahjoittamaan STI:lle 20 tai 10 euroa. Monet vastasivat tähän pyyntöön ja monet antoivat paljon enemmän. Tästä suuri kiitos teille ystävät! Edelleen haasteita talousasioissa on mutta emmeköhän selviydy tästä vuodesta. Hienoa jos edelleen tuet STI:tä myös taloudellisesti.

STI:n työntekijät Kirsi, Timo ja Jari

Joulu–tammikuun aukioloajat

8. 12 asti klo 9–19
11.-20.12. klo 9–16
21.12.–5.1. kiinni
8.–12.1. klo 9–16
12.1. alkaen klo 9–19

Toivotamme Sinulle ja läheisillesi hyvää, siunattua joulua. Meille on syntynyt Vapahtaja. Lämmin kiitos menneestä vuodesta. Kaikkea hyvää, hyvän Herramme läsnäoloa tulevaan vuoteen 2018.

Kirsi Kuru, Timo Eskola ja Jari Rankinen

Suomen teologisen instituutin 30-vuotisjuhla

Lauantaina 3.2.2018 Helsingin Luther-kirkossa (Fredrikinkatu 42)

Klo 15-16 Kakkukahvit

Klo 16-17.30 STI:n kolme vuosikymmentä – mikä oli parasta? STI nyt – mitä se antaa minulle? STI:n tulevaisuus – mikä on tie? Mukana mm. piispa Olavi Rimpiläinen sekä pääsihteerit Eero Junkkaala, Henrik Perret ja Ville Auvinen. Musiikki Tarvo ja Severi Laakso.

Lämpimästi tervetuloa

Mitä Sakarias lauloi?

Timo Eskola

Sakariaan laulu (Luuk. 1:68-79), Benedictus, on joulun kauneimpia tekstejä. Se on laulu Johannes Kastajan tehtävästä ja ennakoi Jeesuksen julistamaa evankeliumia. Kyse on Israelin suuren kriisin ratkaisemisesta ja henkisen pakkosiirtolaisuuden lopullisesta päättymisestä. Sakarja laulaa pelastumisesta ja Herran armosta.

Hymnin keskipisteessä on Daavidin poika. Hän astuu esille ahdistuksen aikana. Uusi Daavid voittaa viholliset, vahvistaa Jumalan liiton ja tuo Abrahamille luvatusen lapseuden. Johannes Kastaja tulee puolestaan Messiaan edelläjuoksijana valmistamaan karkotetuille tien Jerusalemiin. Näin Jumala antaa valon loistaa niille, jotka asuvat ”kuoleman varjossa” (Jes. 9:1-6).

Benedictus alkaa samaan tapaan kuin juutalaiset psalmit ja synagogarukoukset: ”Siunattu olkoon Herra, Israelin Jumala! Armossaan hän on vierailut kansansa luona ja valmistanut sille lunastuksen.” Nykyinen suomennos ei tosin toista alkutekstin sanoja (”Ylistetty olkoon”). Sama muoto tunnetaan Qumranin teksteistä. Sotakäärön loppuun liitettyistä lauluista yksi alkaa lähes sanatarkasti samoilla sanoilla: ”Siunattu olkoon Israelin Jumala, joka armahtaa liittoaan.” (1QM 14.4).

Suomalaisen käännöksen ”puoleen katsominen” tulkitsee alkutekstin sanaa ”vierailu”. Jumalan kiittämisen syynä on hänen vierailunsa. Tälle on selityksensä. Jumala saapuu kansansa luo pelastajana (1. Moos. 21:1; 2. Moos. 4:3; Ps. 106:4).

Näin sana johdattaa ajatukset siihen, miten Jumala ”valmistaa pelastuksen”.

Ja kohottanut meille pelastuksen sarven palvelijansa Daavidin huoneesta

*– niinkuin hän on puhunut hamasta iki-
ajoista pyhään profeettojensa suun kautta –
pelastukseksi vihollisistamme ja kaikkien
niiden kädestä, jotka meitä vihaavat,
tehdäkseen laupeuden meidän isillemme ja
muistaakseen pyhän liittonsa,
sen valan, jonka hän vannoi Abrahamille,
meidän isillemme;*

*suodakseen meidän, vapahdettuina vihol-
listemme kädestä, pelkäämättä palvella
häntä pyhydessä ja vanhurskaudessa hä-
nen edessään kaikkina elinpäivinämme.*
(Luuk. 1:69–75; 1938)

Sana ”sarvi” saattaa kuulostaa erikoiselta, mutta se esiintyy Daavidin laulussa ja juutalaisessa synagogarukouksessa. Siksi se liittyy Vanhan testamentin teksteissä Jumalan tuomaan vapahdukseen. Jumala voidaan kuvata joko itse ”pelastuksen sarvena” (2 Sam. 22:3) tai sitten Jumala lupaa Daavidin jälkeläisen toimivan pelastuksen toteuttajana. Jumala muistaa lupauksensa ja Abrahamin kanssa solmimansa liiton.

Hän lähettää Daavidin pojan, jonka rauhan valtakunnassa valitut saavat elää pyhydessä ja vanhurskaudessa. Tällaista Jumalan lähettilään vierailua valmistaa Johannes Kastaja, joka raivaa tietä hengellisen pakkosiirtolaisuuden pimeydessä eläville israelilaisille.

Sinä johdat hänen kansansa tuntemaan pelastuksen, syntien anteeksiantamisen.

*Näin meidän Jumalamme hyvyedessä
armahdaa meitä: Korkeudesta saapuu
luoksemme aamun koitto.*

*Se loistaa pimeydessä ja kuoleman var-
jossa eläville, se ohjaa jalkamme rauhan
tielle.* (Luuk. 1:78–79)

lopun tulkintaa. Jakso yhdistää Daavidin suvun Messiaan ja vanhurskauden aurin-
gon pikaista nousua julistavan Elian tehtä-
vät. "Niille, jotka asuvat kuoleman varjon
maassa, loistaa kirkkaus." (Jes. 9:1).

Vaikka laulussa puhutellaan Johan-
nesta, se ei kuitenkaan keskity pelkästään
häneen. Sen sijaan asenne on sama kuin
evankeliumikertomuksissa. Johanneksen
sanoman pääsisältö on hänen seuraajas-
saan, hänen Herrassaan: "Sinä käyt Her-
ran edellä ja raivaat hänelle tien." (Luuk.
1:76).

Sana Herra, kyrios, on lainaa Jesajal-
ta (40:3). Kannattaa kiinnittää huomiota
siihen, että se kuvaa alun perin Jumalaa.
Tässä lauseessa kuitenkin maailmaan pe-
lastavan vierailun tekijä Herra eli kyrios
on Nasaretin Jeesus. Sakarias julistaa kor-
keata kristologiaa.

Kertomuksena Sakariaan kiitosvirsi on
siten sama kuin Jeesuksen eskatologian
ja juutalaisen synagogarukouksen kuvas-
tamien toiveiden edellyttämä kertomus.
Pakkosiirtolaisuuden kurjuus päättyy vas-
ta, kun Daavidin suvun sarvi kohotetaan,
Messias saapuu ja armoliiton lupaukset
toteutuvat.

Tämä Vapahtaja on Nasaretin Jeesus,
jonka tuloa Johannes Kastaja valmistelee.
Daavidin pojan tullessa Jumala armahtaa
kansan sen synneistä ja kuoleman varjo
joutuu väistymään. Tämä on joulun evan-
keliumi tänä vuonna meillekin jokaiselle.

*****

**Mitä uskonpuhdistuksessa tapah-
tui?** STI:n kotisivuilta löydät uskon-
puhdistuksen tapahtumia kuvaavan
aikajanan. Siihen olemme koonneet
Lutherin elämän tärkeimmät tapah-
tumia ja kaikki hänen merkittävim-
mät kirjansa. Tämä osoitteessa: sti.fi
- Biblos - Uskonpuhdistuksen juhla-
vuosi

Lue Raamattua alkukielillä

Kun teologinen instituutti ensi
vuonna juhlii 30-vuotistaivaltaan,
sitä tehdään työn merkeissä.
Haluamme innostaa työn ystäviä,
pastoreita ja kaikkia STI:ssä
käyneitä teologeja palaamaan
heprean- ja kreikankielisen Uuden
testamentin äärelle. Tilaa PÄIVÄN
TUNNUSSANA "Die Losungen
2018" ALKUKIELILLÄ meiltä.

Yksinkertainen tapa pitää
kielitaitoa yllä on Päivän
tunnussana hepreaksi ja kreikaksi.
Autamme harrastustasi laittamalla
sanojen käännöksiä ja selityksiä
kotisivullemme www.sti.fi. Ja pian
taas tutuimmat sanat muistuvat
muutenkin mieleen. Lähde mukaan
projektiin!

Tilaa kirja STI:stä hintaan 16€ +
toimituskulut:

09 6689 550, kirsi.kuru@sti.fi

Taitavaksi puhujaksi

Teksti: Taito Heikkilä

Kuva: Jari Rankinen

Suomen teologinen instituutti tarjosi todellista herkkua puhetyöläisille, kun teologi ja puhetaidon kouluttaja Antti Mustakallio innosti kuulijoitaan perehtymään retoriikan saloihin. Kolmen luentokerran aikana kävimme läpi klassisen retoriikan työvälineitä ja tutustuimme vaikuttaviin puheisiin. Kurssilla tavoitteenamme oli löytää vastauksia suuriin kysymyksiin: Millainen on hyvä puhe? Miten hengellinen puhe eroaa muista puheista?

Millainen on hyvä puhe?

Mustakallio tiivistä luentosarjansa alussa hyvän puheen määritelmän yhteen lauseeseen: ”Hyvä puhe saa kuulijassa aikaan halutun muutoksen”. Kurssilla korostui ajatus siitä, kuinka puhetilanne on aina vaikuttamiseen pyrkivää toimintaa. Tämä näkyy myös arjen vuorovaikutustilanteissa: työntekijä menee johtajan luo omine ajatuksineen - ja palaa sieltä takaisin johtajan ajatuksin.

Puheen tarkoituksena on siis saada aikaan muutos kuulijoiden ajattelussa, tunteissa tai toiminnassa. Puheen päämäärä tulee pitää kirkkaana mielessään ennen kuin astuu kuulijoiden eteen. Retoriikan työkalut valitaan haluttu muutos mielessä pitäen. Hyvä puhuja ottaa huomioon kuulijansa ja sovittaa sanansa heidän mukaansa.

Mustakallio muistutti kuulijoitaan antiikin retoriikan löydöistä jotka ovat edelleen hyödyllisiä jokaiselle puhujalle. Aristoteleen (384 – 322 eKr.) mukaan puheen kolme tekijää ovat ethos, pathos ja logos.

Hyvässä puheessa nämä ovat tasapainossa. Ethos - olemus tarkoittaa puhujan uskottavuutta. Kuulijat miettivät, kannattaako häntä kuunnella? Osaako hän asiansa? Onko puheen pitäjä luotettava? Pathos - tunne viittaa tunnereaktioon, johon puheella pyritään. Tämän paikka on erityisesti puheen lopussa. Logos - järki tarkoittaa varsinaista argumentointia ja puheen sisältöä. Mustakallio korosti luennoilla sitä, kuinka Aristoteleelle puhujan ethos on näistä kolmesta tärkein. Puheen sanoma ei vakuuta, mikäli puhujaan ei luoteta. Kiero puhuja voi retorisiin konsteihin pyrkiä harhauttamaan kuulijoitaan. Hyvä puhuja puolestaan käyttää puhujantaitojaan hyvään ja kuulijoidensa parhaaksi. Siksi puhujan tulee harjoittaa elämässään hyveitä. Vaikuttavuus ei yksistään tee puheesta hyvää, vaan se että päämäärä on myös hyvä. Kuulijoiden paras on etusijalla.

Miten hengellinen puhe eroaa muista puheista?

Kurssilaiset osallistuivat innokkaasti keskusteluun luentojen aikana. Luennoitsija haastoi muistelemaan erilaisia hengellisiä puheita. Jokaisella oli muistikuvia onnistuneista hengellisistä puheista – kuin myös saarnoista joista kirkkokahvilla ei muista edes puolta sanaa. Mustakallio muistutti, että myös ”huonoista” hengellisistä puheista voi oppia. Ainakin voi yrittää välttää jatkossa tekemästä samoja virheitä uudelleen. Hyviä ja mieleenpainuvia saarnoita muistellessa taas on hyvä pohtia sitä, miksi juuri kyseinen puhe oli tehnyt

vaikutuksen ja jäänyt mieleen.

Hengelliseen puheeseen pätevät Mustakallion mukaan monet samat lainalaisuudet kuin puheisiin ylipäätään. Selkeä rakenne auttaa kuulijoita seuraamaan puheen kulkua. Jäsentely kolmeen ydinteeman ympärille toimii usein myös hengellisessä puheessa. Kiinnostava aloitus herättää mielenkiinnon. Puhe kannattaa lopettaa huippukohtaan ja niin edelleen.

Hengellinen puhe poikkeaa muista puheista siinä, että sen päämäärä eli uskon syntyminen ja vahvistuminen eivät ole ihmisen varassa. Kyse on Pyhän Hengen työstä ja siitä, että Jumala sanansa kautta ja tahtonsa mukaan herättää uskon kuulijoissa. Tämä ei kuitenkaan poista puhujan vastuuta. Julistajan on nähtävä vaiava, jotta sanoma välittyisi selkeimmällä mahdollisella tavalla. Tähän vastuulliseen tehtävään ja kuulijoiden palvelemiseen luentosarja antoi erinomaisia eväitä.

”Saarnan kaikkein tärkein tehtävä on kertoa uudesta elämästä Kristuksessa ja siitä, että se voi tulla joka ikisen osaksi. Huu- maava tehtävä.” -Eero Huovinen

Keväällä jatkuu

Maaliskuussa retoriikan opiskelu Antti Mustakallion johdolla jatkuu. Tiistaina 13.3. kuunnellaan ja analysoidaan toisten hyviä puheita ja opitaan niistä. Tiistaina 20.3. kysytään, miten hyödynnetään Aristoteleen retoriikkaa – mitä ethos, pathos ja logos nyt tarkoittavat. Tiistaina 27.3. opiskellaan hyvän luennon saloja. Nämä alkavat klo 16.

STI:n kevään ohjelmassa on paljon muutakin tärkeää ja hyödyllistä. Vierailevina opettajina ovat mm. Antti Laato, Eero Junkkaala, Erkki Koskenniemi, Markku Ojanen, Aku Visala, Timo Nisula, Anssi Ollilainen, Juha Vähäsarja, Lauri Kempainen, Marianne Jansson, Magnus Riska, Hanna Lindberg ja Timo Keskitalo. Kevään ohjelma julkaistaan joulukuun alkupuolella.

Esittelyssä: Antero Toikka

Haastattelu ja kuva: Jari Rankinen

Antero Toikka valmistui puolitoista vuotta sitten teologian maisteriksi. Hän on Pyhän Sydämen kappelin teologi ja Nuotan päätoimittaja.

Anteron lapsuuden ja nuoruuden koti oli Kokemäellä lähellä Porria eikä aivan pienen kaupungin keskustassa. Hän kävi kuusi ensimmäistä vuotta koulua, jossa oppilaita oli noin 20 ja luokkakavereita kaksi.

- Tuollainen koulu opetti tulemaan toimeen erilaisten ihmisten kanssa, koska kaikkien kanssa piti pärjätä, Antero kertoo.

- Nyt asun Helsingissä ja suunnittelemme Joannan kanssa häitä ja muuttoa yhteiseen kotiin.

Pyhän Sydämen kappeli

Pyhän Sydämen kappeli, Sydis, on Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen rukoushuone ja kirkko Helsingin Kalliossa. Kappelissa on messu joka sunnuntai ja arkisin muita tapahtumia. Antero ei ole vihitty pastori, hän toimii kappelin teologina ja isäntänä pastorin työparina.

- Viime sunnuntaina messussa väkeä oli 160. Se on hieman vähemmän kuin yleensä. Lapsiperheitä on ilahduttavasti, joka kerta messussa on lapsille ja varhais-

nuorille pyhäkoulu ja raamattukerho, Antero kuvaa messuyhteisöä, jota hän palvelee.

Pyhän Sydämen kappelin messu on perinteinen luterilainen jumalanpalvelus.

- Varmaan monet tulevat juuri Sydik-selle sen takia, että heidän hengellinen kotinsa on evankelinen herätysliike. Mutta eivät kaikki ole evankelisten kotien lapsia. Moni sanoo haluavansa kuulla Raamatun mukaista opetusta ja tulevansa siksi, Antero kertoo ja on iloinen siitä, että hekin, jotka eivät ole kasvaneet evankelisuudessa, kokevat olevansa tervetulleita.

Saa myös ahdistua

Antero ei ole aiemmin toiminut seurakunnasta tai messuyhteisöstä vastaavana työntekijänä.

- Työ on innostavaa mutta myös haastavaa eikä aina helppoa. Esimies sanoi, että tämä työ saa myös ahdistaa. Se tuntui hyvältä ja rehelliseltä, Antero sanoo.

Jumalanpalveluksissa on Anteroa paljon vanhempia ja kokeneempia, pitkään evankelisessa herätysliikkeessä eläneitä ja vaikuttaneita ja korkeasti oppineita teologeja.

- Mietin, osaanko antaa heille mitään. Toisaalta ajattelen, että olemme kaikki lopulta samanlaisia ja tarvitsemme samanlaista Jumalan hoitoa. Hän hoitaa meitä sillä, että julistetaan lakia ja evankeliumia.

Antero kertoo monien rohkaisseen häntä kertomalla rukoilevansa hänen ja työnsä puolesta.

- Tuntuu hyvältä saada olla teologi ja isäntä, jota kannetaan tällä tavalla.

Nuotta

Anteron toinen tehtävä on Nuotta-lehti. Hän on toiminut sen päätoimittajana muutamia viikkoja. Nuotta on kristillinen nuorten lehti, jota Sley julkaisee yhteistyössä Kansanlähetyksen ja Opiskelija- ja Koululaislähetyksen kanssa.

- Tämäkin työ on minulle uutta, en ole ennen toimittanut lehteä. Hienoa että Nuottaa tekevät nuoret lahjakkaat kirjoittajat, Antero kuvaa joukkoa, jota hän johtaa.

Ei ole helppoa tehdä paperilehteä 14-19 -vuotiaille. Lukevatko he ollenkaan paperille painettua?

- Uskon kuitenkin tähän työhön. Itse luin nuorena Nuottaa ja sain siitä paljon. Lehti voi edelleen olla väline, jolla opetetaan suurempaa joukkoa kuin minkään kirkon saarnatuolissa.

Hän joka rakastaa

Vaikka Antero ei ole tehnyt nuorten lehteä, nuorisotyöstä hänellä on paljon kokemusta. Hän on vetänyt viikoittain kokoontuvaa nuorten ryhmää, toiminut opettajana rippikoulussa, järjestänyt nuorten leirejä ja juontanut mm. Maata Näkyvissä -festareita.

- Monista nuorista tuntuu, ettei kukaan ole kiinnostunut. On valtavan tärkeää, että joku uskaltaa tulla lähelle, välittää, hänellä on aikaa ja hän kuuntelee. Mietin, voiko Nuotta vastata tähän tarpeeseen. Ainakin sillä on nuoria tekijöitä, jotka tietävät, mitä nuoret ajattelevat, Antero pohtii.

- On paljon nuoria, joille evankeliumi jää etäiseksi – heitä evankeliumi ei näytä koskettavan. Luulen tämän johtuvan siitä, ettei ole tajua omasta syntisyydestä.

Antero kertoo haluavansa puhua Jumalasta, joka on kiinnostunut ja rakastaa.

- Hän rakastaa myös niin paljon, että hän on asettanut rajat, mitä tulisi ja mitä ei saa tehdä. Jos sisäistää tämän, sitten on paremmat edellytykset, että evankeliumi koskettaa. Sen ydin on sanoma syntien anteeksisaamisesta.

Elämän leipä antoi paljon

Mitä opiskelu yliopiston teologisessa tiedekunnassa antoi? Saiko siitä valmiuksia messuyhteisön teologin tehtäviin ja nuorten kristillisen lehden tekemiseen?

- Opiskelu opetti akateemista ajattelua eikä se ole ollenkaan hyödytöntä näissä tehtävissä. Tiedekunta antoi myös eväitä saarnanvalmistukseen ja sielunhoitoon, mutta erityisen hyvä opettaja tehtäviin, joissa nyt olen, yliopisto ei ole. Ehkä sen tehtävä ei ole ollakaan, Antero vastaa.

Pro gradu -tutkielmassa hän selvitti C. O. Roseniuksen auktoriteetteja ja lähteitä kirjoituksissa, joista on koottu Elämän leipää -teos.

- Luin siis paljon tätä ruotsalaista teologia ja herätysliikejohtajaa, ja siitä sain paljon.

STI:n opetukseen Antero kertoo osallistuneensa jonkin verran.

- En ollut erityisen aktiivinen STI:ssä. Mutta ne luennot, joille osallistuin, olivat hyödyllisiä ja mielenkiintoisia.

Jeesus on valo

Kysyn Anteron joulusta – mikä siinä on tärkeää ja tärkeintä?

- Tärkeää on perheen tapaaminen. Mukavaa jos me kaikki viisi sisarusta olemme yhtä aikaa Kokemäellä. Tärkeintä on Jeesus ja se valo, joka hän on. Tässä maailmassa ja minussa on pimeys, mutta hän valaisee ja poistaa pimeyden.

Pelastunko minä?

Teksti: Valtteri Tikkakoski, TK

Kuva: Krista Järvelä

Pelastunko minä? Kysymys on sekä helppo että vaikea. Siihen on helppo antaa lyhyt ja yksinkertainen vastaus: ”Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu”. Helppo vastaus ei kuitenkaan helpota ahdistunutta. Siksi haluan tässä kirjoituksessa hieman avata näkökulmia, jotka voisivat tuoda lohdutusta pelastustaan pohtivalle ihmiselle.

Uskon kohde ratkaisee

Voi sanoa, että otsikon kysymys on yksi luterilaisen uskonpuhdistuksen keskeisimmistä kysymyksistä. Kun ihminen epävarmalla mielellä kyselee pelastumistaan, silloin ei ole kyse mistään teologisesta snobbailusta vaan uskon ja elämän perustasta.

Pelastunko minä? Tätä kysyvän ihmisen sydämessä voi olla jotakin tämän tausta: Uskonko Jeesukseen riittävästi? Olenko hyvä kristitty? Olenko elänyt oikein? Onko uskoni riittävän elävää? Harjoitanko uskoa tarpeeksi? Olenko antanut koko sydämeni Jeesukselle?

On lähdeittävä liikkeelle Raamatusta ja sen ydinsanomasta, joka on ilmaistu esimerkiksi pienoisevankeliumiksi kutsutussa Johanneksen evankeliumin kohdassa: ”Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän.”

(Joh. 3:16) Älä suuntaa katsettasi omaan sydämeesi tai oman uskosi riittävyteen, äläkä varsinkaan tekoihisi, vaan avaa Jumalan sana ja katso Golgatalle. Jumalan Pojan veri sovitti koko maailman synnit, siis myös sinun syntisi. Jumalan sanan lupaukset kuuluvat jokaiselle ihmiselle, siis myös sinulle. Jeesuksen elämässä, kuolemassa ja ylösnousemuksessa Jumala osoitti rakkautensa juuri sinua kohtaan. Ratkaisevaa ei ole uskon määrä, ei uskon harjoituksen määrä, ei edes uskon kokosydämys, vaan uskon kohde, Jeesus. Hän riittää.

Kaste ja ehtoollinen

Pelastustaan pohtivan on siis hyvä lukea Raamatusta selviä Jumalan sanan lupauksia. Niitä on hyvä myös laittaa ylös ja opetella muistamaan ulkoa. Raamatun punainen lanka, evankeliumi, löytyy niin Vanhasta kuin Uudesta testamentista. ”Jumala, onko sinun vertaistasi! Sinä an-

nat synnit anteeksi ja jätät rankaisematta jäljelle jääneen kansasi rikkomukset. Sinä et pidä vihaa iäti, sinä olet laupias. Sinä armahdat meitä yhä, poljet syntimme jalkojesi alle. Kaikki syntimme sinä heität meren syvyyteen.” (Miika 7:18—19)

Ajattelen, että Jumala on antanut sakramentit, kasteen ja ehtoollisen, myös siksi, koska hän tietää meidän epäilyksemme. Minä tarvitsen objektiivisiä merkkejä siitä, että armo varmasti koskee juuri minua. ”Mutta kun Jumalan, meidän pelastajamme, hyvyys ja rakkaus ihmisiä kohtaan tuli näkyviin, hän pelasti meidät, ei meidän hurskaiden tekojemme tähden, vaan pelkästä armosta. Hän pelasti meidät pesemällä meidät puhtaiksi, niin että synnyimme uudesti ja Pyhä Henki uudisti meidät.” (Tit. 3:4—5) Syntisi on varmasti sovitettu Jeesuksen ristillä ja tämän lahjan olet saanut omaksesi kasteessa. Kasteessa Jumala otti sinut omakseen ja antoi kaikki synnit anteeksi. Jos sinua ei vielä ole kastettu, anna kastaa itsesi ja pestä syntisi puhtaaksi.

Matkaevääksi olemme saaneet ehtoollisen. ”Jeesus sanoi heille: - Totisesti, totisesti: ellette te syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertaan, teillä ei ole elämää. Mutta sillä, joka syö minun lihani ja juo minun vereni, on ikuinen elämä, ja viimeisenä päivänä minä herätän hänet.” (Joh. 6: 53—54) Ehtoollisella syntien anteeksianto ei mene ohi. Jeesuksen ruumis ja veri, sinun puolestasi annettu ja vuodatettu, annetaan sinun suuhusi. Saat kirjaimellisesti maistaa ja syödä syntiesi anteeksiannon.

Pelastusvarmuus?

Edelliset kohdat ovat jo alustaneet sitä, että ahdistuneen ei kannata jäädä yksin. Mene seurakunnan tilaisuuksiin, erityisesti messuun, jossa Jumala hoitaa sinua

monella tavalla, niin ehtoollisella, Raamatun sanassa ja saarnassa, synnin päästösä kuin lauluissa. Erinomaisia ovat myös kristityt ystävät sekä seurakunnan pastori, jotka voivat kuunnella ja kulkea vierellä. ”Annoithan lahjan suurimman jo Pojassasi mulle. Avoinna portti taivahan jo on armoitetulle. En voi nyt enää epäillä, mua Herra ei voi hyljätä, kun Poikansa hän antoi.” (VK 313:7) Näin kauniisti virsirunoilija lohduttaa Raamatun lupauksilla.

Tästä samasta asiasta, jota olen lyhyesti käsitellyt, pelastusvarmuudesta, luterilainen tunnustus lausuu hienosti: ”Me uskomme, opetamme ja tunnustamme vielä seuraavan: Vaikka oikein uskovilla ja todella uudestisyntyneillä vielä on paljon heikkoutta ja vajavuutta aina hautaan asti, heidän ei silti pidä epäillä heidän omakseen uskon kautta luettua vanhurskautta eikä sielujensa pelastumista, vaan heidän on oltava varmoja siitä, että Jumala on heille armollinen Kristuksen tähden, lupauksen ja pyhän evankeliumin sanan perusteella.” (Yksimielisyyden ohje, Tiivistelmä III, 9)

Viime kädessä pelastusvarmuudessa ei ole kyse matemaattisesta todistuksesta, vaan elävästä elämästä. Toisen meistä on helpompi olla luottavaisella mielellä, toinen on jatkuvasti epävarma. Kummasakaan ei ole vikaa, kumpikin tarvitsee Jumalan hoitoa armonvälineiden kautta. Itse olen kokenut, että voin olla jotenkin samaan aikaan epävarma ja uskoa varmasti, että ”se on täytetty.” Kiitos Jeesukselle. Tästä löydöstä olen kiitollinen luterilaiselle uskonpuhdistukselle.

PÄÄN TIETOA JA SIELUN RAVINTOA

STI:n jäsenjärjestöjen johtajat kirjoittavat vuorollaan tälle palstalle.

Lupaukset täyttyvät

Näinä viikkoina monessa kodissa vaihdetaan väriä. Pöytäliinat vaihdetaan ja joulukoristeet haetaan varastosta. Monessa kodissa joulun väri on perinteinen punainen. Jouluperinteetkin muuttuvat – hitaasti, mutta muuttuvat kuitenkin - hyvä niin. Meidän perheessä joulun väri on sininen.

Jouluevankeliumin paimenet tuskin kiinnittivät, Betlehemin talliin kiiruhtaessaan, huomiota tallin sisustukseen ja värien harmoniaan. Jotain muuta ja poikkeuksellista he kyllä havaitsivat, eikä se näky ollut kovinkaan tavanomainen. Enkelit olivat heille ilmoittaneet, että Daavidin kaupungissa, Betlehemissä on syntynyt Vapahtaja. Merkinä oli, että lapsi makaa kapaloituna seimessä. Paimenille seimi oli kuitenkin jotain muuta kuin kehto. Heille seimi oli vain ja ainoastaan kotieläinten syöttökaukalo. Ei sellaisesta lasta tavallisesti löydä. Lööpeissä asia olisi ollut – tai millainen someraivo tapahtumasta olisikaan noussut - jos nykyajan media olisi ollut olemassa?

Keskelle arkea, tallin hämärään - sinne missä oljet, seimi ja paimenet kertovat vaatimattomuudesta, arjesta ja köyhyydestä - Jumala tuli. Siellä, historian näyttämön ja maailmanpolitiikan tapahtumien marginaalissa, tapahtui jotain, johon kristityt ympäri maailmaa vuosi vuodelta palaavat ja mihin koko ihmiskunta perustaa ajanlaskunsa. Keisari Augustus ja Syyrian käskynhaltija Quirinius olivat kyllä tärkeitä herroja, mutta heidät me muistamme vain siksi, että heidät mainitaan osana jouluevankeliumia.

Jeesuksen syntymä ei ole vain yksi historiallinen tapahtuma vaan ihmiskunnan historian käännekohta. Seimi on Messias-lapsen merkki, mutta se on sitäkin enemmän, seimi on uskon koetin. Toinen näkee Jeesus-lapsessa Jumalan lupusten täyttyneen, toinen vain nuoren maalaistytön lapsen kurjissa oloissa. On uskottava ilosanoma, lähdettävä paimenten tavoin liikkeelle ja löydettävä seimessä makaava lapsi. "Aika on täyttynyt, Jumalan valtakunta on tullut lähelle" (Mark.1:15).

Joulun väri voi olla punainen tai sininen tai vaikka vihreä, sydämemme ovelle voimme kuitenkin levittää punaisen maton, Joulun lapsen tulla.

*Teijo Peltola
apulaislähetysjohtaja, Kansanlähetys*

OPIKELIJAN SUUSTA

Aloitin tänä syksynä teologian opinnot Helsingin yliopiston teologisessa tiedekunnassa. Ennen opintoja takanani on tausta aktiivisena seurakuntanuorena sekä varusmiespalvelus varusmiespappina. Tunnen vahvaa halua ja kutsumusta toimia valmistumiseni jälkeen pastorina, jos vain Luoja suo ja kirkko siihen kutsuu.

Omassa kotiseurakunnassani opin luottamaan Raamattuun Pyhän Hengen innoittamana Jumalan puheena meille ja näin sen sanoman hyvin selkeänä ja johdonmukaisena. Olin samalla tietoinen myös siitä, että tämä näkemykseni saattaisi teologian opintojeni aikana joutua koetukselle. En kuitenkaan halunnut vanhan sanonnan ”Aloitin teologian opinnot uskossa ja päätin Helsingissä” toteutuvan omalla kohdallani.

STI:n tunnuslause on ”elävää teologiaa”. Se kuvastaa hyvin ajatusta siitä, että teologia voi olla paitsi erilaisten ilmiöiden kriittistä tutkimista, myös omaa jumalasuhdetta elävöittävää ja seurakuntaa rakentavaa toimintaa. Kaikki STI:n tarjoama koulutus tähtää siihen, että me teologian opiskelijat saisimme laadukasta opetusta, jota voimme valmistuttuamme hyödyntää myös Jumalan valtakunnan työssä kukin omalla paikallamme. Kristuksen kirkko on elävistä kivistä rakentuva temppeli, joka tarvitsee pastoreita, opettajia, lähetystyöntekijöitä ja muita teologeja, jotka elävällä teologialla muuraavat siihen uusia jäseniä ja vahvistavat vanhoja.

Instituutin koulutustarjonta on laaja ja kattaa kaikki tiedekunnassakin opiskeltavat teologian alat. Luennoitsijat ovat päteviä niin oppiarvoiltaan kuin käytännön kokemukseltaankin. Omia suosikkejani tänä syksynä ovat olleet eksegetiikkaan keskittyvä viikoittainen fuksifoorumi, Luterilaisen uskon helmiä – luentosarja, sekä kolmiosainen puhetaidon kurssi. STI:n luennot ovat tuoneet omiin opintoihini hyvän lisän ja syventäneet suhdettani teologiaan.

Voin vilpittömästi suositella STI:n tarjontaa kaikille teologian opiskelijoille. Instituutilla on myös hyvät ja rauhalliset työskentelytilat sekä laaja kirjasto. Siellä tapaa myös muita teologian opiskelijoita, ja usein ”opiskelu” tarkoittaakin mielenkiintoisia keskusteluja kahviautomaatin antimia siemaillessa. STI:ssa on hyvä rakentua eläväksi kiveksi ja teologiksi vahvaan Kulmakiveen.

Mikko Salo, teol. yo

Mikä on kirkon nykytila?

Perustan teologiset opintopäivät Suomen Raamattuopistolla 3.-5.1.2018

Päivillä on mielenkiintoisia luentoja kirkon olemuksesta ja haasteista. Pohdimme yhdessä mm. sitä, onko Helsinki kiireisempi lähetyskenttä kuin Nairobi ja onko vain yksi kirkko. Tutustumme Lutherin pyhiinvaellusmatkaan Roomaan, kirkon juutalaisiin juuriin sekä papin omatuntoon herätysliikkeiden ja kirkon ristiaallokossa. Kanavia avautuu niin Raamatun opetukseen, sakramentteihin, sielunhoitoon, tavoittavaan työhön kuin maallistumisen vastavoimiin.

Ajankohtainen ulkomaalaisvieras pääsihteeri Øyvind Åsland tulee Norjan luterilaisesta lähetysliitosta. Lisäksi kuulemme mm. Olavi Rimpiläistä, Sammeli Juntusta, Antti Laatoa, Anni-Maria Laatoa ja Jouko Martikaista. Iltaohjelmassa Jukka Leppilampi ja Hanna Räsänen. Tervetuloa!

Ilmoittautumiset 15.12.
mennessä www.sro.fi tai
09 5123 910/info@sro.fi.

Jari Rankisen matkat:

Su 14.1. klo 12 Messu ja raamattuopetus Jyväskylän Lutherin kirkossa

Su 21.1. klo 11 Messu Turun Lutherin kirkossa

La 27.1. ja su 28.1. Raamatun vaikeita kohtia -tapahtuma Kankaanpään seurakunnassa

Su 11.2. klo 11 Messu Suomen Raamattuopistolla Kauniaisissa

La 17.2. Nuorten aikuisten Helmileiri Karkun evankelisella opistolla Sastamalassa

Su 25.2. klo 11 Messu Pyhän Sydämen kappelissa Helsingissä

Teksti ja kuva: Tuomas Lukkaroinen

sti

Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Puhelin

09 668 9550

Sähköpostit

sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi

Kotisivu

www.sti.fi

Pankkitilit

Danske Bank:
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH

Nordea:

FI66 1555 3000 1169 14, BIC: NDEAFIHH

Työntekijät

vs. pääsihteeri Jari Rankinen
tutkija Timo Eskola
sihteeri Kirsi Kuru

Aukiolo: lukukausien aikana klo 9–19

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus.
Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä
seurakuntavierailuja

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aika-
kauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähete-
tään tukijäsenille kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja

SRO:n toiminnanjohtaja Lauri Vartiainen

Jäsenjärjestöt

Laestadiernas Fridsföreningars Förbund
Lähetisyhdistys Kylväjä
Lähetisyhdistys Rauhan Sana
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys
Medialähetys Sanansaattajat
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa.

Vuositukijäsenmaksu 35 euroa (opiskelijat 10
euroa, yhteisöt 100 euroa). Ottaa vastaan kirja-
lahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Rahankeräyslupa RA/2017/186

Poliisihallituksen arpajaishallinto on myöntänyt
STI:lle 21.2.2017 luvan koko Suomen alueella
Ahvenanmaata lukuun ottamatta 21.2.2017–
31.12.2018 järjestettävälle rahankeräykselle. Varat
käytetään teologiseen ja pastoraaliseen
koulutukseen, julistus- ja julkaisu-toimintaan,
kirjastopalvelujen ylläpitämiseen sekä palkka- ja
hallintokuluihin siltä osin kuin kulut palvelevat
varsinaista yleishyödyllistä käyttötarkoitusta.

Taitto

Kirsi Kuru

Painopaikka

Kirjapaino Hermes Oy

ISSN-L 2243-0733, ISSN 2243-0733 (painettu)
ISSN 2243-0741 (verkkojulkaisu)

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
Kaisaniemenkatu 13 A
00100 HELSINKI

*Kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee
suuren valon.*

*Niille, jotka asuvat kuoleman varjon
maassa, loistaa kirkkaus.*

*Sinä teet runsaaksi riemun, annat suuren
ilon. ...*

*Sillä lapsi on syntynyt meille, poika on
annettu meille.*

*Hän kantaa valtaa harteillaan, hänen
nimensä on*

Ihmeellinen Neuwontuoja,

Väkevä Jumala,

Jankaikkinen Isä, Rauhan Ruhtinas.

Jesaja 9

Kuvat: Ilkka Rytilahti (Seitsemisen kansallispuisto)

Etukansi: Ensijäät

Takakansi: Marraskuinen päivä